

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЦЕНТР ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ ТА ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ»
ВІЛЬНОГІРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Схвалено

На засіданні педагогічної ради
Комунального закладу «Центр
профільного навчання та дитячої
творчості» Вільногірської міської ради
Дніпропетровської області

Протокол № 4 від 28.08.2023р.

Затверджено

НАКАЗ

Комунального закладу «Центр
профільного навчання та дитячої
творчості» Вільногірської міської ради
Дніпропетровської області
від 28.08.2023р. №16-ОД-23

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з позашкільної освіти
науково-технічного напрямку

«Креатив»

(адаптована)

Початковий рівень (І рік навчання)

Основний рівень (І, ІІ роки навчання)

м. Вільногірськ 2023

Автор:

Довбня Лариса Валеріївна – керівник гуртка «Креатив» Комунального закладу
«Центр профільного навчання та дитячої творчості» Вільногірської міської ради
Дніпропетровської області

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Декоративно-ужиткове мистецтво є невід'ємною частиною художньої культури, воно єднає минуле із сьогоденням, зберігаючи національні художні традиції. Цей вид мистецтва належить до сфер створення матеріальних

та духовних цінностей і є потужним джерелом досвіду людства, яке живить сучасну художню культуру.

Актуальність навчальної програми пов'язана з посиленням ролі декоративного мистецтва у сучасному житті, а також зростанням інтересу до народної творчості та новітніх технік декорування, що в свою чергу, визначає актуальність та доцільність його вивчення.

Особливої уваги у вирішенні проблем позашкільної освіти набувають питання розвитку художніх здібностей дітей, формування основ художньо-естетичної культури. Створення навчальної програми обумовлено необхідністю формуванню різносторонньо розвиненої особистості, розвитку інтересу до культури рідного краю та надбань світової культури, поваги до мистецьких здобутків народних майстрів, вихованню патріотизму, самореалізації та подальшому професійному самовизначенню вихованців.

Програма є комплексною, в ній поєднано розмаїття видів декоративно-ужиткового мистецтва як окремих дисциплін, які викладаються з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей. Особливий акцент у змісті програми зроблено на послідовне засвоєння мистецьких стилів та явищ художньої культури через практичне застосування видів та технік декоративно-ужиткового мистецтва у виготовленні стилізованих виробів. гаснути інтересу до занять та робить процес навчання більш ефективним.

Навчальна програма реалізується у гуртку науково-технічного напрямку та спрямована на вихованців віком 6-12 років. Програма розроблена на основі програми гуртка «Декоративно-прикладне мистецтво» схваленої для використання в позашкільних навчальних закладах (протокол засідання науково-методичної комісії з позашкільної освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України № 3 від 13.09.2019 року лист ІМЗО від 27.09.2019 № 22.1/12-Г-964).

Метою навчальної програми є створення умов для творчого розвитку дітей засобами декоративно-ужиткового мистецтва.

Основні завдання навчальної програми:

- ознайомлення із декоративно-ужитковим мистецтвом України, багатством та різноманітністю його видів, кращими надбаннями світової культури та творами народних митців;
- розвиток естетичних та художніх смаків дитини, творчих здібностей, образного мислення;
- виховання духовно багатой особисті з активною громадянською позицією;
- оволодіння технічними навичками виготовлення різноманітних виробів в різних техніках.

Навчальна програма включає три роки навчання:

1-й рік – початковий рівень – 144 год. на рік, 4 год. на тиждень;

2-й, 3-й рік – основний рівень – 216 год. на рік, 6 год. на тиждень.

До програми включені наступні тематичні розділи:

- традиційні декоративно-ужиткові вироби;
- сучасні декоративно-ужиткові вироби;
- ізонитка;
- бісерне рукоділля;
- сувенірні вишиванки.

«Традиційні декоративно-ужиткові вироби»: гуртківці знайомляться із видатними явищами українського декоративно-ужиткового мистецтва як частини світової культури, вивчають необхідні для творчої діяльності дисципліни: композицію та основи кольорознавства. Технологію виготовлення виробів враховуючи можливості певного матеріалу, діти навчаються використовувати необхідні виразні засоби, композиційні закони, в декоративну виразність кольору, закони гармонії.

«Сучасні декоративно-ужиткові вироби»: діти вчать стилізувати природні форми, будувати візерунки, пізнають закони композиції, опановують навички роботи з різними матеріалами та способами їх обробки, вивчають народну сучасну творчість, знайомляться із різноманітними техніками рукоділля.

«Ізонитка»: ознайомлення з історією, основними елементами технології, основами композицій, оздобленням, поєднання з іншими матеріалами, виготовлення виробів інтер'єрного призначення.

«Бісерне рукоділля»: ознайомлення з історією розвитку, технологією та навичками оволодіння різноманітних технік виробів із бісеру (плетіння, вишивка, ткацтво, оздоблення), поєднання з іншими матеріалами.

«Сувенірні вишиванки»: ознайомлення з історією та роллю вишивки у житті українського народу, впровадження в побут загальнонаціональні традиції, обряди, звичаї, родинну вишивку. Опанування технік та технологій вишитих сувенірів(листівок, білків, об'ємних сувенірів).

Програма передбачає проведення групових та індивідуальних занять із використанням сучасних традиційних та інноваційних педагогічних та інформаційних технологій, виставки, конкурси, майстер-класи, екскурсії, виховні години.

Методами опрацювання навчального матеріалу (залежно від віку гуртківців) є: словесні, наочні, пояснювально-ілюстративні (розповідь, пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, дискусія тощо), репродуктивні (відтворювальні), частково-пошукові (виконання за зразком, під керівництвом педагога).

Формами контролю за результативністю навчання є підсумкові заняття, участь в конкурсах, виставках, фестивалях.

Початковий рівень, перший рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
1. Вступне заняття	2	-	2
2. Традиційні декоративно-ужиткові вироби:	4	18	22
2.1. Майстри декоративно-ужиткового мистецтва.	2	-	2
2.2. Витоки декоративно-ужиткового мистецтва. - Обереги з природного матеріалу	1	11	12
2.3. Основи композицій та кольорознавства. - Витинанки.	1	7	8
3. Сучасні декоративно-ужиткові вироби:	6	22	28
3.1. Види та особливості. Поняття стилізації в декоративно-ужитковому мистецтві.	2	-	2
3.2. Іграшки, сувеніри з текстильних матеріалів.	1	15	16
3.3. Декупаж.	1	7	8
3.4. Майстри і сучасність.	2	-	2
4. Нитковий дизайн.	2	18	20
4.1. Історія і розвиток мистецтва «ізонитка».	2	-	2
4.2. Основні елементи технології.	-	2	2
4.3. Виготовлення виробів без голки.	-	16	16
5. Бісерне рукоділля.	4	34	38
5.1. Історія виникнення. - Види плетіння. Технології виготовлення виробів.	2	-	2
5.2. Основи нанизування.	-	4	4
5.3. Виготовлення плоских виробів.	1	13	14
5.4. Виготовлення об'ємної іграшки.	1	17	18
6. Сувенірні вишиванки.	4	30	34
6.1. Історія розвитку Української вишивки. Кольорове сполучення.	2	-	2
6.2. Вишивання простих швів.	1	7	8
6.3. Виготовлення вишитого брелка.	1	11	12
6.4. Вишивання мініатюр.	-	12	12
Підсумок	-	2	2
Разом	36	108	144

Зміст програми

1. Вступне заняття (2 год.)

Мета та завдання гуртка. Ознайомлення з планом роботи на навчальний рік. Правила поведінки в колективі. Організаційні питання. Санітарно-гігієнічні норми та правила безпеки праці на заняттях. Організація робочого місця. Основні види декоративно-ужиткового мистецтва.

2. Традиційні декоративно-ужиткові вироби (22 год.)

2.1. Майстри декоративно-ужиткового мистецтва. (2 год.)

Знайомство з майстрами традиційних Українських рукотворів.

2.2. Витоки декоративно-ужиткового мистецтва (12 год.)

Знайомство з традиційними Українськими виробами з природного матеріалу. Поняття про композицію. Поняття про природний матеріал, загальні відомості про його різновиди. Види робіт із природного матеріалу. Складання площинної композиції - оберегу з насіння і кісточок. Плетіння із кукурудзиння. Плетені сувеніри. Ляльки-мотанки.

2.3. Основи композицій та кольорознавства (8 год.)

Поняття композиції. Вибір формату. Центральна статична композиція. Засоби виразності. Мотиви та елементи композиції. Основні кольори. Вирізання та оформлення листівки в техніці «витинанки». Виготовлення нескладних об'ємних виробів для оздоблення приміщень (янголи, коники тощо).

3. Сучасні декоративно-ужиткові вироби (28 год.)

3.1. Види та особливості. Поняття стилізації в декоративно-ужитковому мистецтві (2 год.)

Стилізація за формою та кольором. Інтер'єрне призначення виробів. Практичне застосування.

3.2. Іграшки, сувеніри з текстильних матеріалів(16 год.)

Знайомство з технологіями виготовлення сувенірних виробів, засобами обробки тканини, правилами розкрою. Створення сувенірів до свят (листівка з використанням стрічки), м'яка пласка іграшка.

3.3. Декупаж (8 год.)

Історичні відомості про техніку декупажу - як вид декоративного мистецтва. Ознайомлення з виробами, оздобленими декупажем його техніками та способами використання в побуті. Інструменти та приладдя для оздоблення. Матеріали та допоміжні пристосування для декупажу. Порядок роботи в техніці декупаж. Підготовка матеріалу, поверхонь та виробів для декупажу. Побудова композицій. Розробка і реалізація дизайнерського задуму. Декупаж на різних поверхнях; кухонні дощечки, дерев'яні ложки, лопатки, тарілки, підставка під чашку.

3.4. Майстри і сучасність (2 год.)

Знайомство та демонстрація робіт сучасних майстрів Дніпропетровщини декоративно-ужиткового мистецтва.

4. Нитковий дизайн (20 год.)

4.1. Історія та розвиток технології, походження назви «ізонитка» (2 год.)

Інші назви (ниткова графіка, хордовий стібок, вишивка на папері).Види виробів оздоблених «ізониткою». Ознайомлення із зразками . Інструменти, матеріали і обладнання для роботи.

4.2. Основні елементи технології «ізонитка»(2 год.)

Терміни і визначення. Поняття про композицію, орнамент, пропорцію, стилізацію, трафарет, шаблон, симетрію.Умовні позначення на схемах. Основні геометричні фігури , що використовуються для створення композицій виробів з ізонитки (коло, кут, дуга). Розпізнавання геометричних фігур на виробках. Способи нанесення схеми на основу.

4.3. Виготовлення робіт за схемою без використання голки (16 год.)

Новорічна зірка, Великоднє яйце.

5. Бісерне рукоділля (38 год.)

5.1. Історія виникнення та застосування бісеру(2 год.)

Види плетінь.Технології виготовлення виробів. Матеріали та інструменти. Правила підготовки до роботи.

5.2. Основи нанизування (4 год.)

Способи виготовлення прикрас із бісеру. Способи плетінь.Інструменти й матеріали. Обладнання робочого місця. Виготовлення браслету(закладки) за схемами.

5.3. Виготовлення плоских виробів (14 год.)

Технології паралельного плетіння на дроті. Підбір кольорової гамми. Виготовлення фігурок паралельним плетінням за схемою.

5.4. Виготовлення об'ємної іграшки.(18 год.)

Технології виготовлення об'ємних іграшок-сувенірів з бісеру на дроті за схемами. Підбір кольорової гамми . Плетіння об'ємної іграшки на дроті.

6. Сувенірні вишиванки (34 год.)

6.1. Історія розвитку Української вишивки (2 год.)

Значення кольору та елементів вишивки. Особливості візерунків і сполучення кольорів на вишивках різних районів України. Різновиди швів, традиційних для української вишивки. Класифікація швів, тканин, ниток та пристосувань. Прийоми оздоблення швом «хрестик». Обережне значення вишитих виробів.

6.2. Вишивання простих швів (8 год.)

Оздоблювальні шви(штапівка, занизування). Оздоблення серветки, носовичка,

6.3. Виготовлення вишитого брілка (12 год.)

Підбір тканини та кольорової гамми. Виготовлення іменного брілка швом «хрестик».

6.4. Вишивання мініатюр(12 год.)

Оздоблення листівки у червоно-чорній гамі простими вишивальними стібками.

Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків. Виставка кращих творчих робіт за навчальний рік.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- основні види декоративно-ужиткового мистецтва;
- правила користування матеріалами та інструментами;
- декоративно-ужиткове мистецтво давніх часів Українського народу;
- декоративно-ужиткове мистецтво сьогодення;
- основи композиції, її мотиви та елементи;
- основи кольорознавства;
- основні правила створення площинної аплікації;
- природний матеріал та види робіт з нього.
- конструктивність природних форм, різноманітність фактури паперу;
- види художньої роботи з папером, технічне моделювання й конструювання, дизайн;
- умовні позначення ліній на ескізах, кресленнях їх призначення;
- назви геометричних фігур, прийоми виконання розгортки об'ємних фігур;
- види ниток і тканини, види художніх робіт з текстильними матеріалами;
- основні прийоми роботи з бісером;
- технологію виконання простих ручних швів.

Вихованці мають вміти:

- спостерігати природу і стилізувати природні форми;
- аналізувати форму предметів, визначати їх особливості;
- знаходити композиційне рішення, визначати мотив та головне в композиції;
- розрізняти кольори за світлом (теплі та холодні);
- виконувати площинні та об'ємні аплікації, сувеніри-обереги з природного матеріалу;
- відрізняти лицьовий і зворотній бік тканини, робити розмітку, виготовляти іграшки за викройками та з ниток;
- створювати на картоні різні геометричні форми;
- використовувати папір для створення орнаментів та нескладних об'ємних виробів за допомогою шаблонів;
- виготовляти найпростіші прикраси, квіти та іграшки-сувеніри з бісеру;
- виготовляти та оздоблювати речі за допомогою простих ручних швів.

Основний рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
1. Вступ	2	-	2
2. Традиційні декоративно-ужиткові вироби:	6	16	22
2.1. Орнаментальна форма композицій.	2	2	4
2.2. Виготовлення композицій з природного матеріалу на площині.	1	4	5
2.3. Декорування об'ємів природним матеріалом.	1	7	8

2.4. Сюжетна витинанка «Дерево життя»	2	3	5
3. Сучасні декоративно-ужиткові вироби:	4	20	24
3.1. Оздоблення природним матеріалом.	1	4	5
3.2. Декорування яєчною скорлупою «кракле».	1	8	9
3.3. Декупаж.	1	4	5
3.4. Виготовлення іграшки- сувеніру у вінтажному стилі.	1	4	5
4. Нитковий дизайн.	2	18	20
4.1. Основні елементи технології ізонитки.	-	3	3
4.2. Види ручних швів в ізонитці, технологія їх виконання.	1	3	4
4.3. Поєднання ізонитки з бісером, аплікацією.	1	12	13
5. Бісерне рукоділля.	3	24	27
5.1. Технологія плетіння прикрас за схемою.	1	8	9
5.2. Основи ткацтва.	1	8	9
5.3. Вишивання бісером.	1	8	9
6. Сувенірні вишиванки.	4	22	26
6.1. Символіка в українській вишивці.	2	4	6
6.2. Технологія вишивання хрестиком.	2	7	9
6.3. Вишивання традиційних Українських символів .	-	11	11
7. Виготовлення виставкових робіт.	-	16	16
8. Експерсії.	3	-	3
Підсумок	-	4	4
Разом	24	120	144

Зміст програми

1. Вступ (2 год.)

Мета та завдання гуртка. Ознайомлення з планом роботи на навчальний рік. Правила поведінки в колективі. Організаційні питання. Санітарно-гігієнічні норми та правила безпеки праці на заняттях. Організація робочого місця. Осередки народного мистецтва в Україні.

2. Традиційні декоративно-ужиткові вироби. (22 год.)

2.1. Орнаментальна форма композицій (4 год.)

Орнаменти Київської Русі. Розробка орнаменту за зразками оздоблення виробів часів Київської Русі.

2.2. Виготовлення композицій з природного матеріалу на площині (5 год.)

Композиційні прийоми. Симетрія, асиметрія. Правила передачі спокою та руху. Фактура. Композиція на оздоблюваній поверхні. Замкнута та відкрита композиція. Виготовлення симетричної композиції «Дерево життя».

2.3. Декорування об'ємів природним матеріалом (8 год.)

Поняття декорування, техніки та художні прийоми. Способи розміщення елементів (формууючі, орнаментальні та сюжетні). Підбір та обробка природних матеріалів для декорування предметів. Виготовлення ескізу та декорування пляшок.

2.4. Витинанка «Дерево життя» (5 год.)

Витинанка як вид українського декоративного мистецтва. Види витинанок. Техніка виконання. Матеріали та інструменти. Виконання витинанок зі стилізованими елементами орнаментів Київської Русі. Виготовлення однокольорових витинанок за сюжетом «Дерево життя».

3. Сучасні декоративно-ужиткові вироби (24 год.)

3.1. Оздоблення природним матеріалом (5 год.)

Правила оздоблення (декорування) предметів інтер'єрного призначення. Виготовлення «Топіарію» (європейського дерева).

3.2. Декорування (мозаїка) яєчною шкаралупою (9 год.)

Ознайомлення з мистецтвом створення мозаїки «кракле», кракелюр. Виготовлення мозаїки на дісці «Маки», «Квіти».

3.3. Декупаж (5 год.)

Декупаж на дерев'яних, скляних поверхнях.

3.4. Виготовлення іграшки-сувеніру у вінтажному стилі (5 год.)

Підбір тканини, повторення правил розкрою, зшивання. Секрети рошину для горіщних іграшок. Виготовлення іграшок (меведик, котик, конячка) та розмальовка кавою, чаєм.

4. Нитковий дизайн (20 год.)

4.1. Основні елементи технології ізонитки (3 год.)

Інструменти і матеріали. Орнамент у вишиванні, що складається з геометричних фігур. Заповнення кута, заповнення кола. Створення малюнку з вивчених елементів.

4.2. Види ручних швів в ізонитці, технологія їх виконання (4 год.)

Перенесення схеми на картон. Виготовлення (прошивання) листівок.

4.3. Поєднання ізонитки з бісером, аплікацією (13 год.)

Технологія виготовлення панно, картин з використанням бісера, аплікацій. Виготовлення панно «Метелик»

5. Бісерне рукоділля (27 год.)

5.1. Плетіння прикрас (9 год.)

Історичні відомості про традиційні українські прикраси. Технологія виготовлення плетених бісерних прикрас за схемами. Виготовлення традиційних силянок.

5.2. Основи ткацтва (9 год.)

Осередки бісерного ткацтва в Україні. Технології виготовлення речей станочним та ручним ткацтвом. Виготовлення браслету (закладки) станочним та ручним ткацтвом.

5.3. Вишивання бісером (9 год.)

Технологія вишивання бісером за схемою. Види бісеру, знайомство з сучасними виробниками бісерної промисловості. Інструменти, матеріали, простосування. Вишивання бісерних мініатюр.

6. Сувенірні вишиванки (26 год.)

6.1. Символіка в українській вишивці (6 год.)

Поділення орнаментів на чотири групи: рослинні, геометричні, рослинно геометризовані та зооморфні. До найбільш використовуваних належать рослинні, геометричні, зооморфні (дуже рідко).

6.2. Технологія вишивання хрестиком (9 год.)

Вправи на вишивання. Підбір тканини, ниток. Правила безпечного користування інструментами та приладдями.

6.3. Вишивання традиційних Українських символів (11 год.)

Вибір вишивальних схем, підбір ниток за кольором та фактурою. Вишивання закладки для книжки та оформлення робіт.

7. Виготовлення виставкових робіт (16 год.)

8. Екскурсії, конкурси, свята, виставки (3 год.)

Екскурсії в музеї, на виставки. Участь у різноманітних конкурсах, виставках.

Підсумок (4 год.)

Підведення підсумків. Виставка кращих творчих робіт за навчальний рік.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- основні осередки декоративно-ужиткового мистецтва в Україні;
- правила користування інструментами та застосування матеріалів;
- застосування орнаментів часів Київської Русі в декоративно-ужитковому мистецтві;
- сучасне декоративно-ужиткове мистецтво ;
- композиційні прийоми в оздоблюванні предметів ;
- поняття декорування , техніки та художні прийоми ;
- поняття фактура, текстура, замкнута та відкрита композиція;
- підбір та обробка природних матеріалів для декорування предметів.
- види витинанок, техніка виконання, матеріали та інструменти.
- основні правила створення об'ємної аплікації;
- інструменти, матеріали, простосування для виготовлення вишитих, плетених виробів;
- види ручних швів, їх застосування;
- види художньої роботи з папером, дизайн;
- умовні позначення ліній на ескізах, кресленнях їх призначення;
- види ниток і тканин, види робіт з текстильними матеріалами засоби їх обробки;
- види бісеру, сучасні виробники бісерної промисловості;
- прийоми та техніки роботи з бісером;
- символіка та орнаменти в Українській вишивці;
- технологію виконання ручних вишивальних швів.

Вихованці мають вміти:

- спостерігати природу і стилізувати природні форми;
- аналізувати форму предметів, визначати їх особливості;
- знаходити композиційне рішення, визначати мотив та головне в композиції
- виконувати площинні та об'ємні аплікації, сувеніри-обереги з природного матеріалу;
- виготовляти ескізи для декорування, вишивання;
- виготовляти іграшки за викройками ;
- створювати (вишивати) на картоні різні форми;
- використовувати папір(картон) для створення орнаментів та об'ємних виробів за допомогою шаблонів;
- виготовляти традиційні Українські прикраси методом плетіння;
- виготовляти та оздоблювати речі за допомогою ручних вишивальних швів.

Основний рівень, другий рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
1. Вступ	2	-	2
2.Традиційні декоративно-ужиткові вироби:	6	16	22
2.1.Святоково-обрядові традиції.	2	2	4
2.2. Виготовлення традиційних Українських оберегів.	1	4	5
2.3. Витинанка і сучасність.	1	7	8
2.4. Видатні майстри витинання.	2	3	5
3. Сучасні декоративно-ужиткові вироби:	4	20	24
3.1. Колаж.	1	4	5
3.2. Декоративно-ужиткові вироби в дизайні інтер'єру та святокового столу.	1	4	5
3.3. Декупаж.	1	4	5
3.4. Виготовлення сучасних подарунків у вінтажному стилі.	1	8	9
4. Нитковий дизайн.	4	28	32
4.1. Поєднання ізонитки з малюнком.	2	8	10
4.2. Мистецтво «Стринг-арт» в дизайні інтер'єру.	1	12	13
4.3. Синтез технік.	1	8	9
5. Бісерне рукоділля.	4	36	40
5.1. Плетіння прикрас за схемою.	1	12	13
5.2. Технологія ткацтва орнаменту .	2	16	18
5.3. Декоративні елементи з бісеру в дизайні та інтер'єрі.	1	8	9
6. Сувенірні вишиванки.	4	33	37
6.1. Символіка в українській вишивці.	2	4	6

6.2.Технологічні особливості вишивання хрестиком.	2	10	12
6.3. Вишивання іменних символів .	-	19	19
7.Виготовлення виставкових робіт.	-	16	16
8. Екскірсії.	3	-	3
Підсумок	-	4	4
Разом	27	153	180

Зміст програми

1. Вступ (2год.)

Зміст і мета роботи гуртка в навчальному році. Демонстрація кращих виробів. Інструктаж із техніки безпеки.

2. Традиційні декоративно-ужиткові вироби (22 год.)

2.1. Святково-обрядові й ужиткові традиції українського народу (4 год.)

Поняття та мета традицій. Календарні традиційно-побутові свята. Рівень народних промислів різних регіонів України.

2.2. Виготовлення традиційних Українських оберегів (5 год.)

Символи духовності українського народу . Використання народних звичаїв у виготовленні композицій. Різновиди оберегів в залежності від їх призначення. Виготовлення оберегів для рідної оселі.

2.3. Витинанка і сучасність (8 год.)

Застосування витинанок.Тенденції розвитку мистецтва витинання і використання у сучасному світі.

2.4. Видатні майстри витинання (5 год.)

Знайомство з народними майстрами витинання:

Оксана Городинська – майстер народної творчості, заслужений працівник культури, **Дмитро Власійчук** – професіонал високого рівня, працює у різних техніках, **Софія Приймак** (с. Петриківка Дніпропетровської області), **Людмила Лузгіна** (Запоріжжя), **Галина Хміль** (Київ), **Андрій Пушкарьов** (Дніпро).

3. Сучасні декоративно-ужиткові вироби (24 год.)

3.1. Колаж (5 год.)

Види колажу. Техніка виконання. Матеріали та інструменти. Ознаки правильно складеної композиції. Стил: масивний, лінійний, лінійно-масивний, змішаний. Рівновага. Різноманітність текстури. Навколишнє оточення (фон). Динамічність.Правильне використання кольору. Масштабність.Виготовлення колажу з різних матеріалів(гудзики, природний матеріал, мереживо, джут, мушлі...).

3.2. Декоративно-ужиткові вироби в дизайні інтер'єру та святкового столу(5 год.)

Незвичайне застосування яєчної скорлупи. Декорування горщиків для квітів, вазонів яєчною скорлупою (мозаїкою). Декорування кавовими зернами. Виготовлення кавових картин, дерев.

3.3. Декупаж (5 год.)

Декупаж на яєчній скорлупі. Декорування об'ємних дерев'яних, скляних виробів.

3.4. Виготовлення сучасних подарунків у вінтажному стилі (9 год.)

Етапи та правила виготовлення сувенірів та подарунків в стилі «вінтаж». Виготовлення сувеніру «різдв'яний янгол» за викройкою. Виготовлення вінтажної листівки.

4. Нитковий дизайн (32 год.)

4.1. Виготовлення виробів з ізонитки що містять малюнок (10 год.)

Технологія виконання робіт ізониткою з додаванням малюнків. Виготовлення картин «Пори року».

4.2. Мистецтво «Стрінг-арт» в дизайні інтер'єру (13 год.)

Історія виникнення. Як зробити стрінг-арт картину. Цікаві ідеї в техніці стрінг-арт.

4.3. Синтез технік (9 год.)

Поєднання різних видів технік декорування на одній площині на прикладі сучасних майстрів. Виготовлення колажів за допомогою різних технік. Розробка композицій. Самооцінка досягнутих результатів.

5. Бісерне рукоділля (40 год.)

5.1. Плетіння прикрас за схемою (13 год.)

Вибір схем, правила підбору матеріалів(бісеру, бусін, стіклярусу, ліски або бісерної нитки..) для виготовлення плетених прикрас. Виготовлення прикраси «силянка».

5.2. Технологія ткацтва орнаменту (18 год.)

Різновиди ткацтва(станочне, ручне). Види ручних стібків(цегляний, мозаїчний, гобеленовий..) Виготовлення браслету на станкі та ручним способом.

5.3. Декоративні елементи з бісеру в дизайні та інтер'єрі (9 год.)

Застосування елементів вишивки бісером в традиційному та європейському одязі середніх віків. Сучасні розробки. Елементи декору одягу в техніці бісерної вишивки. Виготовлення кольє, броші за вибраними схемами.

6. Сувенірні вишиванки (37 год.)

6.1. Символіка в українській вишивці (6 год.)

Символіка кольорів в Українській вишивці. Головні символи Української вишивки.

6.2. Технологічні особливості вишивання хрестиком (12 год.)

Історія вишивання хрестиком. Техніка безпеки під час вишивання.

Види та правила вишивання хрестиком. Вишивка по канві. Матеріали та інструменти. Неприпустимі недоліки вишитих виробів.

6.3. Вишивання іменних символів (19 год.)

Зразки вишитих виробів. Вишивання іменного талісману.

7. Виготовлення виставкових робіт (16 год.)

8. Екскурсії, конкурси, свята, виставки (3 год.)

Екскурсії в музеї, на виставки. Участь у різноманітних конкурсах, виставках.

Підсумок (4 год.)

Підведення підсумків. Виставка кращих творчих робіт за навчальний рік.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- святково-обрядові й ужиткові традиції українського народу;
- поняття та мета традицій;
- календарні традиційно-побутові свята;
- рівень народних промислів різних регіонів України;
- різновиди оберегів в залежності від їх призначення;
- тенденції розвитку мистецтва витинання і використання у сучасному світі;
- види колажу; техніка виконання; ознаки правильно складеної композиції;
- декоративно-ужиткові вироби в дизайні інтер'єру та святкового столу;
- мистецтво «Стринг-арт» в дизайні інтер'єру;
- правила користування інструментами та застосування матеріалів;
- композиційні прийоми в оздоблюванні предметів ;
- оздоблення виробу за власним задумом;
- інструменти, матеріали, простосування для виготовлення вишитих, плетених виробів;
- елементи декору одягу та дизайну приміщень в техніці бісерної вишивки;
- види ниток і тканин, види робіт з текстильними матеріалами засоби їх обробки;
- різновиди бісерного ткацтва;
- символіка в Українській вишивці;
- технологічні особливості вишивання хрестиком.

Вихованці мають вміти:

- знаходити композиційне рішення, визначати мотив та головне в композиції;
- виконувати площинні та об'ємні композиції та обереги з природного матеріалу;
- виготовляти ескізи для декорування, вишивання;
- виготовляти подарунки, сувеніри за викройками ;
- створювати сучасні предмети декору в різних техніках;
- виготовляти традиційні Українські прикраси методом плетіння, ткацтва;
- виготовляти та оздоблювати речі за допомогою ручних вишивальних швів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Репіленко Л. Ю. Аплікація із природного матеріалу / Л. Ю. Репіленко. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. – 33 с.
2. Погостини або дванадцять мандрівок у глибину століть. В. Скуратівський. – К. : Веселка, 1990. – 128 с.
3. Чарівна скринька: Загадки, народні прикмети, звичаї, колядки, щедрівки та колискові / упоряд. Л. С. Ярешко. – Чернігів : Деснянська правда, 1993. – 11 с
4. Антонович Є. А. Декоративно-прикладне мистецтво. — Львів.: Світ, 1992.
5. Божко Л. Вироби з бісеру. — М.: Мартин, 2005
6. Гашицкая Г. П., Левина О. В. Вишивка бісером. — Ростов-на-Дону:

Проф. — Перес, 2001.

7. *Литвинець Є. М.* Чарівні візерунки. — К.: 1985.

8. *Ляукіна М.* Енциклопедія бісеру. — М.: МАСТпрес, 2004.

9. *Магіна А.* Вироби з бісеру. — М.: Експо-Прес, 2002.

10. *Сколотнева Е. І.* Бісероплетіння. — СПб.: Золотой век, 2000.

11. *Успенська М.* Бісер: крок за кроком. — Харків: Книжковий клуб,

12. *Волкотруб І.Т.* Бесіди про художнє конструювання / І.Т. Волкотруб. — К.: Радянська школа, 1978. — 63 с.

13. *Кошелев В.* Вырезаем и складываем / В. Кошелев, С.Ю. Афонькин. — С.П.: Кристалл, 2001. — 153 с.

14. *Виппер Б.Р.* Статті про мистецтво.-М. 1999

15. Загальна історія мистецтв. Т.1-6 М. 1986

16. *Г.А.Браницький.* «Живі картини».-Баро-прес. 2003.

17. *Яремків М.* Композиція. Творчі основи зображення. Навчальний посібник. Тернопіль. 2005

18. *Воропай О.* Звичаї нашого народу. —К. 1993.

19. *Котова Н.Н., Котова А.С.* Бісер. Гармонія кольорів. —С.П. 1998.

20. *Ніколаєва Т.* Історія українського костюма. — К. 1996.

21. *Сензюк П.К.* Композиція в декоративному мистецтві. — К. 1998.

22. Мережі інтернет.